

Olsztyn, dnia 21 października 2014 r.

PS-IV.431.1.11.2014.EP

**Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
11-311 Kolno**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej tut. Urzędu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kolnie w dniach 9-12 czerwca 2014 r.

Przedmiotem kontroli była ocena zakresu i sposobu realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia 12 czerwca 2014 r.

W dacie kontroli oraz w całym okresie podlegającym kontroli funkcję kierownika jednostki pełniła pani Wioletta Dobrzańska.

Ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez kierownika w dniu 3 października 2014 r. Do protokołu nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że organizacja wewnętrzna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolnie wynika ze statutu i regulaminu organizacyjnego jednostki.

Ustalenia w zakresie stanu realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wykazały, że Gmina Kolno nie prowadzi mieszkań chronionych. Zadanie wynika z art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej i brzmi: „prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych”.

Spośród zadań zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej, GOPS w Kolnie realizował jedno, wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 tj. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. W ramach tego zadania w okresie podlegającym kontroli Ośrodek realizował wieloletni rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zarówno w formie dożywiania w szkole, jak i w formie świadczeń pieniężnych na zakup żywności. Ponadto w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, realizował projekt systemowy „Małe kroki do sukcesu”, którego celem było zwiększenie poziomu aktywności zawodowej bezrobotnych mieszkańców gminy Kolno.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry Ośrodka stwierdzono, że kwalifikacje zawodowe kierownika i pracowników socjalnych są zgodne z wymogami określonymi w ustawie o pomocy społecznej. Kwalifikacje zawodowe opiekunek świadczących usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadania własnego gminy, są zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Odnosząc się do norm zatrudnienia określonych w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, tj. jeden pracownik socjalny na 2.000 mieszkańców, stwierdzono, że jednostka kontrolowana spełnia wymóg w tym zakresie. W GOPS w Kolnie średnio na jednego pracownika socjalnego przypada 1209 mieszkańców.

W celu dokonania oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznania świadczeń z pomocy społecznej wynikających z realizacji przez Ośrodek zadań określonych w art. 17 i 18 ustawy o pomocy społecznej oraz prowadzenia związanej z tym dokumentacji, dokonano analizy losowo wybranych spraw, które dotyczyły osób otrzymujących pomoc. Na tej podstawie stwierdzono, że wnioski o udzielenie pomocy rozpatrywane były w terminie zgodnym z kodeksem postępowania administracyjnego, a rozstrzygnięcia były zasadne. Wywiady środowiskowe przeprowadzano z zachowaniem terminu określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Zawarte w wywiadach środowiskowych plany pomocy opracowane przez pracowników socjalnych były zgodne z potrzebami zgłoszonymi przez wnioskodawców. Odbiór decyzji w każdym przypadku został potwierdzony przez adresata. Dokumentacja spraw w zakresie przyznania świadczenia z pomocy społecznej zawierała udokumentowaną sytuację dochodową osoby lub rodziny, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że pomocy udzielano zasadnie, zgromadzony materiał dowodowy był wyczerpujący. Nie budziła zastrzeżeń realizowana przez Ośrodek praca socjalna.

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolnie oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

W zakresie usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych gminy, w 1 przypadku w decyzji przyznającej usługi opiekuńcze stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że decyzja administracyjna przyznająca pomoc wydana została po upływie dnia wskazanego w decyzji jako data rozpoczęcia przyznanego świadczenia.

W 1 przypadku w dokumentacji przyznania specjalnego zasiłku celowego stwierdzono brak ustaleń dotyczących dochodu osoby ubiegającej się o pomoc z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku w myśl art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W przedmiocie kierowania oraz ustalenia i zmiany odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej stwierdzono nieprawidłowości:

- w 1 przypadku przekroczenie terminu sporządzenia aktualizacji wywiadu, stosownie do wymogu art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej
- w 1 przypadku w dokumentacji sprawy brak ustaleń dotyczących dochodu osoby

umieszczonej w domu pomocy społecznej, z miesiąca poprzedzającego, w myśl art. 8 ust. 3 ustawy (dot. wywiadu aktualizacyjnego)

- w 1 przypadku decyzją administracyjną zmieniono odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej wbrew art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej, co wiązało się z nieprawidłowym obciążeniem mieszkanki odpłatnością za pobyt w domu pomocy społecznej w okresie od 1.04.2013 do dnia kontroli tj. 12.06.2014 r. w łącznej kwocie 137,55 zł (tj. 15 miesięcy x 9,17 zł = 137,55 zł)

W dokumentacji spraw dotyczących świadczeń nienależnie pobranych stwierdzono nieprawidłowości:

- w 1 przypadku brak podstaw do żądania zwrotu nienależnie pobranego zasiłku stałego w kwocie 456 zł.
- nieprawidłowo ustalony dochód rodziny
- w 1 przypadku nieprawidłowo ustalony termin wygaśnięcia decyzji

W zakresie dokumentacji i realizacji zasiłków stałych, okresowych, celowych jak również w dokumentacji spraw dotyczących pomocy z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz spraw zakończonych wydaniem decyzji odmownych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Osobą odpowiedzialną za powstanie stwierdzonych nieprawidłowości jest kierownik jednostki. W związku z powyższym, działając w oparciu o art. 128 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Podjąć działania mające na celu realizację zadania: „prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych”, o którym stanowi art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm).
2. Przestrzegać zasady, by przyznanie świadczeń niepieniężnych z pomocy społecznej nie obejmowało okresu poprzedzającego dzień wydania decyzji administracyjnej.
3. Dochód osoby/rodziny ustalać zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
4. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy, w tym mieszkańców domów pomocy społecznej, aktualizację wywiadu sporządzać nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.
5. Przestrzegać przepisu art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej – nową odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej ustalać w każdym przypadku, gdy zajądą do tego przesłanki wymienione w powołanym przepisie.
6. W przypadku opisanym w protokole z kontroli na str. 13-14 dot. ustalania odpłatności strony za pobyt w dps uregulować mieszkance powstałą nadpłatę.
7. Przestrzegać zasady, aby w przypadku decyzji konstytutywnych, zmiana bądź ich uchylenie wywoływała skutki prawne wyłącznie na przyszłość.

8. W przypadku opisanym w protokole z kontroli na str. 14-15 dotyczącym zwrotu nienależnie pobranego zasiłku stałego, uregulować należny stronie zasiłek stały, z uwagi na brak podstaw do żądania zwrotu przyznanego świadczenia.

Nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli były na bieżąco omawiane z kierownikiem i pracownikami socjalnymi Ośrodka. Udzielono instruktażu, o którym mowa w protokole z kontroli. Wstępne wyniki i wnioski z kontroli zespół inspektorów w dniu 12 czerwca 2014 r., w obecności kierownika kontrolowanej jednostki, przedstawił Wójtowi Gminy Kolno, p. Henrykowi Dudzie.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w terminie 30 dni podmiot kontrolowany jest zobowiązany do powiadomienia o sposobie wykorzystania uwag i realizacji zaleceń, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji zaleceń.

Jednocześnie informuję, że w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje jednostce kontrolowanej prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie uwag i zaleceń zawartych w tym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie

GLÓWNY SPECJALISTA

Elżbieta Pirowicz

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Witold Uzielo